

PERMUTATIO.

Permutatio in re beneficiaria nihil est aliud, quam beneficii unius in aliud mutatio, quæ Superioris permitti, nempe Pontificis, vel Episcoporum auctoritate perficitur; alterutrius porro auctoritate non accende, non modo nulla foret Permutatio, verum etiam nonnullorum iudicio vacanta, & impetrabili redderet Beneficia. Contendunt Auctores multi, Abbates exemptos, qui præscriptione, vel titulo Episcopalia jura obtinent, beneficiorum Ordinis sui Permutationes admittere posse, propterea quod instituta ac definiendi gaudent potestate; sed haec prærogativa ad eos tantum Abbates pertinet, qui unum Pontificem Superiorum agnoscunt. Abbas enim in Ordine, cui generale Caput est, ut in Ordine Cisterciensi, Permutationem firmare non posset, sed ad Ordinis Caput est configendum.

Auctores nonnulli sunt opinati non æque quovis anni tempore Permutationes institui posse; ut proinde duo beneficia permutari non licet iis mensibus, qui Concordie Graduatis reservati sunt, vel ita ut Indularis, Diplomatariis ob suscepimus imperium, seu praestanda fidei iurisdictione officieretur. Ludo-vicus XIV. Edicto mensis Decembrii an. 1601. alia in hoc negotio questionem decidit in hac verba: "Declaramus provisiones Collatorum, demissionis, aut permutationis gratis, nulla, si procurations ad instituendas demissiones, seu permutations, nec non provisiones carum gratia expedite, infinitaræ non fuerint diebus liberis, ante Resignantis, vel Permutantis decepsum, infinitationis, & decepsum diebus haud numeratis, quod a Judicibus nostris exakte servari volumus, nulla eorum iudicia, si fecis egeant, pronuntiantur." Alia insuper quæcunque excita est; an viginti dierum regula in permutationis causa locum habeat, ut proinde Permutantium altero intra dies viginti a procuratione e vita excedente, alter Permutans ejus, qui decepsit, beneficium iniiri nequeat. Ultramontani regularum Romanae Cancelleria fideles executores decidunt permutationem non amplius existere, sed alterius Permutantium morte, quæ diebus viginti nondum elapsis contigit, evanuisse; at in Galliis assertum regula locum esse non posse nisi quoad permutations, quæ sunt in manu Pontificis, & ejus auctoritate.

Permutationem firmare Magni Vicarii non possunt, nisi peculiari ad id potestate ab Episcopo instruti sint. Proprium tantummodo beneficium permutari licet, adeoque permutatione, que triangularis dicitur, improbatum; fit autem ea permutatio in hunc modum: Petrus permutatione remittit beneficium suum Joanni; hic autem suum remittit Jacobo, qui suum & ipse Petro resignat, Beneficia tantum proprie dicta permutari possunt. Non requiritur proventus æqualitas, ac si contingat, inutiliter quod unum permutationem evadere; nulla etiam quod alterum est, & ad pristinum uterque statum revertitur.

Urbanus III. ad permutations quod attinet, ejusmodi regulam tradit: Generaliter itaque tenet, quod commutationes Probendarum de iure fieri non possunt, præterim pactione præmissa, qua circa spiritualia, vel conexa spiritualibus labore semper continet simonia. Si autem Episcopus causam insperxit necessariam, liceat poterit de uno loco ad alium transferre personas, ut qui uno loco minus sunt utiles, alibi se paleam utilius exercere.

Ex quibus concludi potest beneficium in favorem causa permutations in Episcopi manu resignari licere, dummodo nihil aliud, quam Ecclesiæ bonum propositum habeatur. Non est sane vetitum, partes mutuo convenire; sed id tamen ea conditione faciendum est, ut id, de quo convenerint, Episcopus approbet, adeoque permutatione non quidem initia conventionis, sed Episcopalis tantum auctoritatis, & consensus vi perficiatur; quod ex D. Antonino, (a) & Glofia compertum sit. Quod si ob aliquod temporale commoda in casibus, qui sequuntur, occurrit,

(BENEFICIA,
Vide (CANONICI:
SIMONIA).

C A S U S I .

Conventio simoniacæ in Permutationis negotio,

1 Conventio fundanda Capella, ut deinde permutesur, est contra Canones, præterea illicita, & simoniacæ.
2 Itaque filiusfamilias Capellam hanc iniuste non posset eo consicere, ut eam deinde permutes.

Q U Ä S I T U M .

Eccllesiasticus beneficium possidet, quod cum Capella permutare vult, & quidem in favore filiusfamilias fibi simoniacæ conjuncti. Quia porro is nullam Capellam obtinet, proponit ejus Pater se Capellan fundaturum cum tercentarium librarum redditu, & cum duarum per hebdomadem Missarum onere, quas teneat, ex Majorum suorum dispositione celebrandas curaret. Quamvis autem Capella extra Urbem N..... sit sit, ad Ecclesiastici tamen hac in Urbe degentem commodi, eas Missas ibidem celebrari ultra afferuntur. Ita enim præberet afferendum suum, posita facultate, quam ab Archiepiscopo petendam curabit.

Queritur, an in hoc facti specie aliquod simoniacæ periculum adsit, quod causa, ad Capellan eum cum redditu fundam exstante ei permutesur, infinituenda cum beneficio, quod pater filio conferendum curabit. Licit enim alteri posset, eamdem Capellam ideo quoque fundatum esse, ut Missarum duarum obligatio, quæ Pater adstringitur, impleatur; certum tamen est, nisi ea permutesur oculos haberetur, futurum ponere, ut tanto cum redditu Capella fundetur. Ex alia

(d) S. Anton. 3. part. 15. c. 2. Glossa in Clement. unic. de rerum permute.

PERMUTATIO.

183

C A S U S II.

Permutatio, quam recepit Episcopus.

Episcopi jure gaudens, ac possessione Permutationes, infesto Parvo Ecclesiastico, recipienda.

Q U Ä S I T U M .

Rogant Doctores, ut ediffrant, quid moris Letitia Parvorum quod Permutationes in Episcopi manu facta obtinet; an Compermutantes declarare possint se in certa cuiusdam persona favorem permute: atque an Episcopus Permutationem abfite Patroni Ecclesiastici confessus admittre posfit?

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum censet, Beneficii permutatione esse resigationem factam alteri causa permuttere: ea scilicet conditione, ut Beneficii permutationem certa cuidam persona tradatur. Quamobrem non posset Episcopus, cui vellet, Beneficii tribuere, quod in ejus manu permutationis gratia dimitteretur. Olim permutationes solius Pontificis admittebat, quia, cum in favore fierent, simonia notam praeferebant; sed his temporibus eas recipit Ordinarius. Vide in superiori casu allata auctoritas. Neque vero in Parvissimi Dioecesis peculiares permutedi forma vigore creditur. Clemens. cap. Usus de rerum permutatione. Castel. Definitione Juris Canonici, Verbo, Permutationes. Stilus Notariorum Apostolicorum p. 51.

Potest Episcopus permutationem ratam habere abfite Ecclesiastici Patroni approbatione, abfite Laci approbatione non potest, quod apud Favretum, & Castellum jam laudatum videri potest. Favretus Tractatus de Abusa l. 2. c. 6.

Decimus in Sorbona hac die 30. Augusti
anno 1695.
G. Fromageau.

C A S U S III.

Unio fundi, ut constet Permutatio.

¶ Parochus, qui, ut suum Beneficium alterius Parochi, quicunq; permutes, Beneficio aequaliter reddit, fundum addit aequaliter Ecclesiæ auctoritate, simoniam committit, perinde ac Compermutans.

¶ Solius Ecclesiæ est, bonum, quod Beneficii tribuitur, spiritali, & Ecclesiasticum reddere.

Q U Ä S I T U M .

Titus Parochiam possidet, cuius annus sexcentarum librarum redditus est; aliam obtinet Sempronius, quae libras non ultra quingentas reddit. Initio permutations consilio, Titius Sempronius proponit emptum præ Pradiolum, cuius annus census librarum circiter centum fuerit, illudque ejus Beneficio unitur, ut utriusque Curæ proventus aequaliter. Acquisit Sempronius, usque Parochie Pradiolum unit; tum vero fit Permutatio, Pradioli circumstantia Episcopo non detecta.

Hamline rogant Sorbonæ Doctores, ut declarant, an penas in Jure Simoniacis impositas hi Permutantes subficiant? Rursumque, an Fundus unitus Parochie, incito Episcopo, beneficij loco esse posfit?

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum censet, in proposita facta specifico Simonian non debeat.

I. Fundus hic, cum non Ordinarii auctoritate, cuius operabatur in hanc rem Decretum exsistere, Beneficio unitus fuerit, nec Beneficio incorporatus, nec boni Ecclesiastici ratione, ac privilegio gaudere censetur; neque enim alter ejusmodum fit, quanq; Beneficii titulo unitar; cum nempe Ecclesiæ fundi donationem accepta, tunc ille evadit aliquid spiritali, & una cum titulo constituit id, quod Beneficii nomine venit. Quocirca Pradiolum illud tamquam bonum profus temporale spectandum est; ex quo sequitur, Titius permutesur Beneficii cum aliquo temporali bono, quod ei tradidit Sempronius, adeoque simonia se labo fedasse.

Secundo loco, ut Ordinarius hanc unionem probasset, & ejusmodi Fundum bonum Ecclesiasticum reddidisset & semper tamen convenienter necesse est, quo tempore Sempronius fundi unionem se perfecturum promisit, cum rem aliquam mere temporalem huius, quamvis id confilii captum fuisset, ut rei

Lamet Tom. II.

spirituali, videlicet Sempronii Beneficio uniretur; atque ita conclidi licet, Sempronium pro Titii Beneficio rem temporalem dedisse.

Atque hoc principio niti videntur non pauci, qui Simonie dannant permutacionem Beneficii cum alio, quod vel pecunia, vel prelio fundandum promittitur.

Addi denique potest, in ea, de qua agitur, permutatione pecuniale pactionem existere, ut nempe Sempronii Beneficio certus fundas uniat. Jam vero in rebus Beneficiarii quavis pactio est Simoniacæ; Cap. Quæstum, de rer. permute. Casablanca l. c. 15. n. 12. in præ.

Ex haec dictis sequitur, Titium, & Sempronium summo crimen se obtrinxisse, peneque omnibus, quas Casablancae in Simoniacos infligunt, obnoxios esse. Quamobrem sibi consulant, oportet, quo salutem suam, siue Beneficia in tuto ponant.

Decimus hac die 4. Aprilis an. 1698.
G. Fromageau.

C A S U S IV.

Beneficii permutatio cum pensione.

1 Canonicus Cathedralis Ecclesiæ Thesaurarius non potest duo Beneficia, que possidet, cum pensione super Abbaciam, que ei communione loco tradidit, permute.

2 Huic Canonico jure nullius est pensionis ex ea Abbacia, cui nunquam deferivit, percipienda.

Q U Ä S I T U M .

Rogant Sorbonæ Doctores, ut velint consultationi, quæ sequitur, satisfaciebantur.

Ecclesiasticus, qui Cathedralis Ecclesiæ Canonicus, & Thesaurarius est, querit, an haec duo Beneficia possit Abbati tradidere, aequalis pensionis gratia, quam ei Abbas sua super Abbaciam creaturam promittit, non sine Regis approbatione?

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientia subscriptum censet, Canonica, & Thesaurarum, qui consulti, ea duo Beneficia Abbati renuntiare non posse, ea conditione, ut ipse ex ejus Abbacia aequaliter pensionem percipiat.

I. Quia quævis pactio in Beneficiorium negotio est simoniacæ, Cap. Quæstum, de rer. perm. Hac fieri vere non possunt, præterim pactione præmissa, qua circa spiritualia, vel connexa spiritualibus, labo semper continet simoniam.

II. Conventio hanc redigi posse videtur ad permutationem Beneficii cum pensione; porro ex regulis permuto facienda est Beneficii cum Beneficio; huc Juris mens est, præficiunt in capite laudato, quod permutations hac omnino ratione fieri supponit. Quoniam ergo penitus Beneficium proprie dictum non est, ipsa per se Titulum non constituit, nec per collationem, institutionemve obtinetur; illicita proinde est conventio, de qua agitur, & ad Pontificem configundendum est, ut simet, cum unus Canonici cum Abbate convenientem a simonia labore purgare possit, cum omnes ejus circumstantias, quæ in libello Supplici candidè explicande sunt, perpedita haberentur.

Quod si Guimerii in Pragmaticam sive de Collar. §. item quod universitas V. Beneficium pag. 319. Louet in suis Scriptis Littera P. §. 30. n. 8. Letti, si horum sententiam sequi labo, omnis penitus ei aliquid temporale, ita præficiunt in locis, in quibus Pii V. Bulla recepta non est; atque ita cum pensione facta permuto simonia foret contra divinum ius, ac ne ipse quidem Pontifex in ea dispensare posset, ex quo sequeretur, Canonicum, de quo quæruntur, pensionis ex Abbacia percipienda conditione Beneficia sua abdicare non posse. Confluentes hac in re Pyrrhus som. 3. 1. 3. r. 1. 2. 6. 4. n. 29. de rer. permis.

III. Regula contraria appareat, Canonico super Beneficio, quod nunquam possedit, & cui nunquam deferivit, pensionem tribui; si enim pauper est, Beneficia duo, quibus gaudet retinere potest; si minus, quoniam penitus idem tantum ei tribueretur, ut haberet, quo congrue vitam duceret, ne cogatur mendicare in opprobrio Clericis, eam sane contra Ecclesiæ mentem possideret, nec tutu conscientia servare posset.

Decimus hac die 6. Januarii an. 1697.
G. Fromageau.

CA.

C A S U S V.

Alia Permutatio cum pensione.

Ecclesiasticae in quadam Ecclesia Canoniciatum seu Capellam possidens cum pensione super ejusdem Ecclesiam Canoniciatum, dispensationem a Pontifice obtinere debet, ut utrumque possit; id cuius est, sum quoniam confitiam, sum ad portanda litigia.

Q U A E S I T U M.

Permuitavit Petrus cum Paulo Canoniciatum, e quo sibi ducentarium libarum pensionem reservavit. Aliquanto post aliam permutationem instituit cum Capella, qua in eadem Ecclesia existit, in qua Canoniciatum, quem dimisit, quia in re queritur.

I. Ad hujus secundae Permutationis Actu, qui in Romana Curia institutum, debet Petrus eius pensionis mentionem facere, quam obtinet super Canoniciatum, qui, ut jam declaratum est, in eadem Ecclesia, in qua Capella, existit?

II. Possetne aliquando Paulus pensionem suam abrogandam curare, si forte Petrus dispensationem, ut utrumque possit, non obtinuerit?

R E S P O N S I O.

Confilium Conscientia subscriptum, quod exposita vidit, existimat;

Quod questionem primam, Petrum, si stricte loquimur, non teneri pensionem, qua super Pauli Canoniciatu gaudet, exprimere. Nullus quippe juris Textus in eum facere cogit, haec Cabalitum sententia est lib. 2. cap. 26. num. 3. id. inquit, secundum ius ecclesiasticum non est necessarium. Et sane si Ecclesiastica in causa Permutationis facta coram Pontifice non tenetur communii jure alia sua Beneficia declarare: posterior ratio pensionem, si quam posideret, exprimere non tenetur, etiam si id Romana Curia stilus requireret, ut contentit Azorius 2. part. lib. 7. cap. 29. q. 27. Ratio est, quia pensione nec Titulus est, nec Beneficium, ac non nisi in alimentis modum, & tamquam subdignum eam recipienti necessarium conferunt.

Verumnam, ut Cabalitum scite monet, ad causias agendum, & ad evitandas omnes litium anfractus, confitiam erit, ad impetracionem Appellatis pro Beneficio rescripti, non solum Beneficium, qua quoniam possit, sed etiam pensione super Beneficium responsum; atque adeo Petrus pensionis, quam super Pauli Canoniciatum possidit, apud Pontificem mentionem facere debet.

Quod questionem secundam: est Jure veritum, duo ejusdem generis Beneficia, puta duos in eadem Ecclesia Canoniciatum possideri, C. Litteris de concess. Proib. & C. 1. de confess. in 6. nullas autem occurrit textus, quo sibi eodem tempore Capellam & pensionem possideri prohibetur. Paulus igitur ex Jure non possit Petri pensionem abrogandam curare.

Quia porro usus reguli loco est, & Cardinali Corrado teste in Praxi Beneficiaria l. 2. c. 6. n. 54. fere patitur a Pontifice dispensatio, ut beneficium ac penitus in eadem Ecclesia possideantur; ideo Petrus in conscientia fortu totus non esset, nulli dispensationem petere; ponit autem Author hic differenter inter Beneficia, que pro confundendis in una eadem Ecclesia circa dispensationem retineri possunt, & ea, que dispensationem requirunt; ad prius quod attinet, eorum unum, & pensionem super alio circa dispensationem possidendi licet; quod posthera vero non licet: alias autem, ejus verba sunt, ubi non adest talis confusione, penitus predicta cum alio Beneficio non possit in eadem Ecclesia retinari, nisi fecerit dispensatum utrunqueque,

Garcias 11. part. cap. 5. num. 316. & 317. de Benef. eandem sententiam tuerit, siquaque Romana Curia stilo proximam hanc firmatam videri: quia quando, inquit, imperans Beneficium narras habere pensionem super fructibus Beneficiorum certi, addiscit; non ramus in eadem Ecclesia confundit.

Rebuffus in Praxi rit. de dif. Sc. V. Etiam sub eodem rego pronuntiat, Beneficium in eadem Ecclesia cum pensione constare non posse, sequo ob eam causam, cum confutatus est, respondens, ita ut aliquis Beneficium in Ecclesia, in qua pensionem haberet, acceptat, ipsius pensioni renunciare viderit. Hujus porro Authoris verba magis faciunt ad rem nostram, quam ut praeferunt possint: itidem dicunt, incompatibile esse pensionem in eadem Ecclesia cum alio Beneficio: ideo confundit, quod acceptans Prebendam in eadem Ecclesia, in qua habebat pensionem, eidem pensioni renunciare videretur, nisi fuerit dispensatus ad retinendum utrunque, ut propterea horum Auditorum iudicio cum Petrum Permutacionis sua causa Romanum mittet, dispensationem petere debet, ut pensionem cum Canoniciatum retineat, atque ita actionem, ac litigium, quibus eum fortasse Paulus imperiter, antevertat.

Penso creari potest super Beneficia; quod distributiones tantum obtineri. Vida Rescripta Louet part. num. 46. & Fevret lib. 2. cap. 5. num. 23.

Decimum in Sorbona hac die 20. Novembris ann. 1692.

G. Fromageau.

C A S U S VI.

Cum eo inita Permutatio, qui Beneficii retinendi confilium non habet.

Beneficiis tua conscientia cum eo permutteri non potest, quem circa causas ex mente esse, ut illud non retinetur, sed quam primum dimittat,

Q U A E S I T U M.

Petrus Beneficium possidet addictum Officio Chori, & residentiam requires; animarum Curam obtinet Paulus; uterque permuttere paratus est, siquidem annuit Episcopus, a quo Beneficium utrumque penderit.

Dum Permutatio proponitur, declarat Paulus se non eo animo esse, ut Beneficium Officio in Choro operatum retinet, sed se potius statim Beneficium simplex impetratur.

Queritur, an hac Permutatio licite transfigi possit a Petro, quem Pauli non latet intentio?

R E S P O N S I O.

Confilium Conscientia subscriptum, quod exposita vidit, existimat;

Conscientia subscriptum, quod propositam facti specie vidit, existimat, Petrum de Pauli voluntate non ignorare, eam cum ipso permutationem inire non posse, quia Petrus in foro conscientiae tenetur in id incumbere, ut Beneficium suum ei tribuat, a quo juxta regulas, & Ecclesiasticae in causa Permutationis facta coram Pontifice non tenetur communii jure alia sua Beneficia declarare: posterior ratio pensionem, si quam posideret, exprimere non tenetur, etiam si id Romana Curia stilus requireret, ut contentit Azorius 2. part. lib. 7. cap. 29. q. 27. Ratio est, quia pensione nec Titulus est, nec Beneficium, ac non nisi in alimentis modum, & tamquam subdignum eam recipienti necessarium conferunt.

Verumnam, ut Cabalitum scite monet, ad causias agendum, & ad evitandas omnes litium anfractus, confitiam erit,

ad impetracionem Appellatis pro Beneficio rescripti, non solum Beneficium, qua quoniam possit, sed etiam pensione super Beneficium responsum;

atque adeo Petrus pensionis, quam super Pauli Canoniciatum possidit, apud Pontificem mentionem facere debet.

Decimum in Sorbona die 9. Junii ann. 1680.

Augustinus de Lamo.

C A S U S VII.

Alia Permutatio permissa cum pensione.

I. Retinendi penitus super Prioratu, qui cum Canoniciatum, & cujus minor est redditus, permutteri.

II. Inserenda ea est in Romana Curia, & in Libello supplici declarandum, pensionem peti causa permutationis.

3. Penitus ad dimidium fructuum Prioratus adiungi potest.

Q U A E S I T U M.

Joannis gaudet Prioratu simplici non Confessoriali; Petrus autem Canoniciatum, cuius grossi fructus quinquaginta, seu hexaginta libris contant, Joannes ob causas apprime canonicas vult permuttere cum Petro, & in Prioratu, cuius pinguius quam Canoniciatum redditus est, pensionem retinere.

Queritur I. An potest: & a Romana Curia pensionis institutionem, postulans expondere debet, se intuiciu Canoniciatum Petri eandem expolere?

II. Possidere Joannes legitime Petri Canoniciatum, ex Prioratu, quem eidem cedit, pensionem percipiens?

III. Possetne ad dimidium proveniens, qui ex Prioratu datur, pensionem adducere?

Tu vero rogaris, Domine, ut tuam super hoc negotio sententiam proferas, illud quidem uget, & ad eum quod attinet, qui te confutat, nonnullius momenti est. Rogaris praeterea, ut rationes indiges, quibus confess, negotium hoc canonice ad exitum perduci posse.

R E S P O N S I O.

Confilium Conscientia subscriptum, quod questiones in Libello supplici expositas vidit, existimat;

Quod primam, Joannem super Prioratu, quem dimisit, pensionem in Romana Curia instituendam retinere posse, ita tamem,

P E R M U T A T I O.

184

R E S P O N S I O.

tamen, ut significet eam se petere causa permutationis, scilicet intuitu Canoniciatus Petri, cuius minor proveniens est. Cum enim Joannes & Petrus de resignatione, pensionis aposta conditione, convenient, conditio hac, quia ex iure simoniae est, exprimatur necessaria, ut quicquid in ejusmodi conventione vitiosum est, a Pontifice purgari possit: Generaliter sentes, quod permutatione de iure fieri non possunt, preferim passione praemissa, qua circa spiritualia, vel connexa spiritualibus labores semper continet simonia. Cap. Quidam de rer. perm.

Quod secundum: Admittente Pontifice resignationem, quoniam Petrus in Joannis favorem ederet, imposita Prioratu pensione: Canoniciatus possesso, quam Joannes iniret, legitimata fore, dummodo resignatio eo modo facta sufficeret, quo declaratum est in response ad questionem primam: alter resignatio, pensionis suscepito, & quicquid consequetur, nullum effet, utpote simoniaca.

Quod tertium: Post Joannes, siquidem ei gravis aliqua causa sufficerat, a Pontifice pensionem petere, quae provenientia Prioratus sui dimidium exequatur, facta semper hypothese resignationem miri, prout supra dictum est, atque explicari Pontifici pensionem esse causam permutationis.

Decimum in Sorbona hac die 14. Augusti ann. 1697.

G. Fromageau.

C A S U S VIII.

Permutatio cum Beneficio, quo Seminario uniti placet.

1. Beneficium non alia mens inveniendum est, quam ut retinetur, siue defervatur.

2. In Permutatione iste, cuius Beneficium est pinguius, potest ex eo sibi pensionem sumere, ut redditum obireat, quo se ferme.

3. Simontea esse cum compensatione imponatur, quas ita, quicquid permutatur, ob reparations edidit, promissio, tum pensionis solutio, oneribus non computari.

4. Episcopi Beneficium simplicia, quacumque tandem es fuerit, ad Seminarii foundationem utriusque posse.

5. Reliqui potest integer redditus Beneficiorum, quod Titularis Diaconi Seminario uniti asseritur.

6. Satisfieri potest Permutationis imponatur, vel Beneficium regolare in Commandam vertendum est.

Q U A E S I T U M.

Rogant Sorbona Doctores, ut dicant sententiam suam super questionibus, que sequuntur.

I. An Petrus Beneficium suum tuta conscientia cum Pauli Beneficio permutteri possit, ejus Seminario unitandi consilio, qui Pauli Beneficium in eum finem commodius est?

II. An Paulus, dum permittat, possit tuta conscientia pensionem sumere, ut redditum Beneficiorum Petri exequatur, ei, quod permittat, quodque ducentis libris annuis super illud, quod deficit, & quod annuis quadraginta trifici septentibus oneratum est: praterquamdi dimittit Paulus beneficium obnoxium feudo, cuius gratia paucim exsistunt vestigia ventilatio?

III. An Petrus tuta conscientia possit Paulo reddere sexcentas circiter libras, quas ob reparations beneficio necessariae sunt?

IV. Possitne idem Petrus tuta conscientia pensionem ab omnibus ordinariis, & extraordinariis, quas quidem imponita fuerint, oneribus liberam Paulo solvere?

V. Possitne Paulum eximere ab omnibus imponitis expeditionum, insuffumionum, initie possessionis, homologationis pensionis in Romana Curia, & obiectum?

VI. An ad Pontificem sit configundendum, ut Seminario regulari Beneficium unitatur: atque an non Galliarum Episcopi possessione gaudenti infirmi eum modis uniones, ac Titularibus, qui in unionem confundent, integrum Beneficiorum redditum tribuendi? Atque adeo an aliquid etiam praeceps iis tribui possit?

VII. An Paulus beneficium suum Petro resignans possit in conscientia foro provisionum Romana Curia expensis omnes confidere, ut beneficium, quod regulari est, in Commandam perpetuam initiatur?

VIII. An Paulus beneficium suum Petro resignans possit in conscientia foro provisionum Romana Curia expensis omnes confidere, ut beneficium, quod regulari est, in Commandam perpetuam initiatur?

Confilium Conscientia subscriptum, quod allatam expostionem, & in ea contentas questiones vidit & expediet, existimat;

Quod questionem primam, non licere per Ecclesias regulas beneficium initri abique ejus retinendi confilium, atque ita Petrum Pauli beneficium potiri non posse, ea mente, ut Seminario illud unitat. Quia porro Pontificis est, siquidem ita expedire crediderit, in Ecclesias regulis diffundere; permutatio de qua agitur, in Romana Curia existimat.

Quod alterum: existaret simonia, si Petrus conveniret de illa Paulo reddendis, que ob beneficii necessarias reparations expedire.

Quod quartam: non tenetur Petrus ex vi permutationis Paulo pensionem ab omnibus impositis imponendis taxationibus exemplariter tradere; & conventione, quacumque in permutationis contractu iniretur, nulla foret ac simonia. Et hoc quidem respondit satis est factum quæstionis.

Cum autem quinta quæstio plures articulos complectatur, responderetur ad primum, Episcopos beneficia regulares Seminario unire posse. Declaratio ann. 1584. art. 46. edita super Gallicani Cleri articulis quinquaginta oblatis Regi mense Novembri precedens anni in hanc rem expressa est tom. I. Collationis lib. 1. tit. 4. pars. 2. pagin. 103. Et sane id factum apparuit Tridentini Concilii menti conforme. Dum enim Sess. 24. cap. 15. permittit Episcopos, ut Cathedralibus, & Collegiatis suis beneficia uniantur, in quibus Præbendarum redditus levior est, beneficia regularia excipiit: Alioquin simplicia beneficia, non tam regularia unire possunt. Sed cum eadem Synodus Sess. 23. cap. 18. de unicione loquitur, quam in Seminariorum gratiam Episcopi instaurare possunt, indifferenter mandat, ut Beneficia aliquae simplicia, evanescantur qualitas & dignitas sacrae, etiam sine beneficia officia vel reservoria, uniantur: ex quo concludi licet Concilio ultimum illa ratione consonum, ut beneficia vel regularia ad Seminaria tum erigenda rum dotanda ab Episcopis unirentur. Eiusmodi quidem Gallicorum est mos. Vide Collectionem Monumentorum Clericorum tom. 1. part. 3. cap. 6. & D. de Sainte Beuve tom. 1. Gafua 189.

Respondetur ad secundum, cum de beneficis ad Ecclesias utilitatem unirendis agitur, fractus omnes Titularibus relinquit posse: quia de re confundenti Fevretus lib. 2. cap. 5. num. 31. de absolu. & Louet lib. 1. p. num. 31. Episcopi, quibus per Tridentinam Synodum Beneficia Seminariorum unitare licet, eorumque titulum extinguere, ejusmodi reservationem addere possunt, præsternit cum eni fuerit Synodus mens, ut Seminaria, que Ecclesiastica discipline relinquent, ejusque doctrina puritate custodienda maxime interrete putabat, quam facilime fieri posset, erigerentur. Quam obrem afferi potest facultatem Titularibus in Beneficiorum suorum unionem contentientibus reservandi fructus omnes esse potestatis ejus, quam Synodus tribuit Episcopis ea Seminariorum uniendo, consecrationem.

Respondetur ad tertium, non posse pensionem ultra beneficiorum preventum institui: cum enim penitus ducatur ex redditibus beneficiorum, non videatur Episcopos quicquam preterea tribuere posse; nempe simoniaca effet ulterius progressi, quia id, quod excederet, effet aliquid temporale, quod ex animo tribueretur, ut Titularis ad beneficium, quod spirituale quid est, abdicacione pertraheretur.

Quod septimum, eamdem posse remaneat questionem in expostionem propositam. Potest Paulus circa conventionem confidere impensis omnes provisionum Romana Curia, ut ipius Beneficium, quod regulariter est, in Commandam perpetuam vertatur; at si ad eum convenit, fine quia Petrus non permittaret, ea quidem Ecclesias regulis adferaretur, & permutatione nullam efficeret. Cap. fin. tit. de paci. &c.

Consequens ex his omnibus sit, permutationem, de qua in casu proposito sermo est, in Romana Curia instituendam esse, ut, si quid in ea vitiosum, & ab Ecclesias regulis alienum fuerit, a Pontifice purgari possit.

Decimum hac die 1. Junii ann. 1695.

G. Fromageau.

PICTURÆ TURPES ET OBSCENÆ.

Nemo, qui sapiat, negare potest ad imaginationem corrumpendam, ad inflammandas cupiditates, & ad cor inficiendum nihil magis valere quam Tabulas ac Statuas, quæ quicquam, quod pudorem latet, exhibeant. Hac de causa S. Joannes Chrysostomus (*a*) pronuntiavit, ibi Daemonem adesse, quemque ibi semper, ut in throno, ac loco sibi potissimum dicato sedem servare. D. quoque Augustinus in Confessionum suarum Libro cap. 16. in hujusmodi pictas Tabulas, quæ ipsi peccati occasio fuerant, vehementer invehitur.

C A S U S

Inhonestas Pictures servandi prohibito;

- Christianus non potest tuta conscientia Pictures ac Tabulas ab honestate alienas denique suis retinere.*
2. Id probent possim Concilia.
3. Non fatis est illi velut obducere, sed eas flammis devovere neesse est, aut ita reconstruari, ut non amplius possint præsumi in spectaculum animis excitare.
Confessari em tolerantes aeternam damnacionem pericula spectatores expopunt.

Q U A E S I T U M .

Titus non vulgaris pretii Tabulam, celebris Pictoris opus habet domi sua; in Leda, ac Jovis in Cycnum transformati amores representantur; appareat Leda cubans canino denudata, ea magnitudine, que fere feminarum est, & Cycnus ei incubans pudenter tegit.

Dicteps Episcopus Titium monuit eam Tabulam excrebrant esse, nec ab eo tuta conscientia servari posse; Titius porro responderet, se quidem circa illum serupulum eam extinere in eius valoris ac pulchritudinis gratiam, numquam id sibi Confessarios omnino exprebarat, seque cum claris magnisque nominis viris id contulisset, qui id ipsum minima vituperarent, atque ita probabile fuit videri licere sibi circa culpam eam Tabulam retinere. Quia tamen Episcopo suo aliqua ratione obsequi vult, eam se velo testorum promittit, nihilquaque præterea, eam quidem ad hæredes transferri vult, quemadmodum a Parentibus ad se devenir. In hac fæti specie confundunt Sorbona Doctores, & querunt:

I. Au non ea Tabula proximæ turpitudine pictura censenda sit?

II. At tuta conscientia Titius eam apud se retinere ac servare possit?

III. An quod ait Confessarios ac celebres vires id minimi vituperasse, fatus ejus conscientiam in iusto ponat?

IV. An velum, quod imaginis se claudeturum promittit, ad ejus animum, ad hanc rem quod attinet, tranquillandum sufficiat?

R E S P O N S I O .

Theologæ Doctores subscripti fidenter presumunt Pictoram, cuius in Expositione facta est mentio, quæque Leda, & Jovis in Cycnum transformati amores exhibet, infamem ac turpissimum esse, ex eorum scilicet numero, que SS. Patrum, Ecclesiæ doctrinam sequentiam unanimi sententia proscriptæ fuerunt. Itaque magnopere mirari subit, videatur portento simile eum super hac re a Confessario mōto.

natum non fuisse, qui sane, si rem candide iis exposuerit, ipsum arguerit, eidemque significaret, quanto cum studio ac sollicitudine ejusmodi Pictures Ecclesiasticæ Leges damnaverint, ut Fidelium animos ac omnibus impiis cogitationibus avocarent. Si D. Paulus, quicquid, turpe atque obsecrare esse posset, Christifidelibus (*b*) interdictum, an vero in honestas pictures, & ad impunitatem incitantes spectare licet? Praferint cum Pictor artis subtilio res in ejusmodi Tabulis ad vivum representare, occulte subiungere conatus fuisse. Firmatur sententia hec S. Caroli auctoritate, dum in tertio de Mediolanensi Concilio de ipsis verbis facit, que ad Clericorum honestam ac bene moratam vitam pertinent. Vetus magnus hic Cardinals non Clericis modo, sed etiam Laicis, non pictures, que obsecrante imaginem fecim auterunt, fervent; eaque absolute interdictum, iubuebat eas a locis, in quibus expostra profant, removere; atque in posterum similes fungi prohibet. (*c*) Eni verba: *In opib, ac aliib, atque Ecclesiasticorum hominum locis, si signa, imagines, aut pictures sunt, que proacte, vel alio modo aliquando obsecrantur, ut turpitudinem oculis ne preberet, aut tollantur, delectantur ex omni loco, ubiquecumque existant, neque in posterum ejusmodi aliquo modo effigiantur, nra pingantur. Et quicquam Christianorum hominum mentes facile corruptant, peccandi libidine inflammat, ob rerum turpium atque obsecratarum imagines, ita illas effigiem vestrum eis Constantinopolitana Synodi Canonis, cuius quidem hec verba sunt: Itaque tures Episcopus, ut quicunque Laici homines in generis imaginem, vel turbulis, vel parietibus expressi, pro pietatis Christianæ, cui addi- tui esse debent, studio eas abducant, vel plane deteant, vel ad honestatem recognoscant.*

Quoniam Titius animo percipere debet, ac perfusum habere Episcopum nihil a se potulare, quod Ecclesiæ Legibus non nitatur, sequit in conscientia tutum non esse, si Confessiorum suorum aliorumque virorum, Christianæ Religionis Leges omniliquent, ac domestican supelletilem, quæ aeternam laetitiam ejus, qui confult, majorē in pietate habendam esse opinantur decisionibus plus fidei adhuc beat, quam proprio Episcopo, cuius sermo Decreto confirmat, quod Laicos ejusmodi Legibus se subdere, atque obsequi jubet.

Nec refer Titium obsecram eam Tabulam se caute- terum, eique velum obducturum promittere, quasi vero ita quidem infamis turpitudine pictura ad hæredes transiens, aut aliqua ratione minus evaderet criminosa; sed nimur Titius id confili sufficer nequit, nisi crimen crimine tangere, atque adeo in majore salutis discrimine veritatem velit.

Decisum Parisiis in Sorbona hac die 26. Junii anno 1693. Aug. de Lamæ.

P O S S E C T I O N I S S U S C E P T I O .

Susceptio possessionis Beneficii continetur iis ceremoniis, quæ, dum Ecclesiasticus ad beneficium aliud quod nominatus installatur, servari solent.

Is, cui facta provisio est, in Ecclesia ingreditur, in qua Beneficii Titulus est, sedem occupat, quæ sibi congruit; si Canonicus est, in Stallis; si Abbas, in Abbatiali Cathedra. Si sint adverfari, qui Ecclesia ingressum impediunt, satis est, si janua pulsetur; si citra periculum non licet accedere, satis est arca campana spectari. Possessor per Procuratorem iniri potest; sed peculari procuratione opus est. Possessionis inchoatio publica esse debet; eisque Actus existat oportet Notarii manu exaratus coram duobus testibus ex Edicto ann. 1550. art. 13. Nulla sine titulo legitima Beneficii possesio est; neque enim illud ad instant est profani boni, quod cedit primo occupanti, cum nemo reclamat, & quod prescriptione acquiri potest. Verum in re Beneficiaria sufficit apparens Titulus, & initu quædam postficio, quin Titulus præmanibus habeatur. In Galliis enim sufficit Expeditionarium per litteras testari Provisiones in Romana Curia expeditas esse, quamvis nondum pervenerint.

Ex inita possessione statim jus oritur instituenda querela, si possessor negotium afferatur. Annalis possesio jus afferit ad possessorum videlicet ut qui per annum possedit, ac diem, in possessione stare debeat, quoad petitorum dijudicatum fuerit, quoniam post annum querela non est locus. Hoc fundamento nititur Cancelleria regula de annali possessione.

Trien-

(*a*) S. Chrysostom. in Psalm. 113. (*b*) Epist. ad Ephes. cap. 5. (*c*) S. Carolus in Conc. Mediol. III. de iis, quæ partim ad Clericorum honestatem & studia pertinent 1. parte.

P O S S E C T I O N I S S U S C E P T I O .

Trienialis possesio efficit, ut ne amplius possessor vel quod possessorum, vel quod petitorum turbetur; hæc in Beneficiorum negotio legitima præscripicio est, nixa Decreto de pacifice, quod a Batileenico Concilio ad Pragmaticam Sanctionem, & ad Concordium transit, & regulam de triennali possessorum constituit. Possessor, ut ejusmodi effectus fortior, niti debet titulo colorato, quem scilicet is tribuerit, qui potestate gaudet, & in quo nullus defectus appareat. Præterea possesio in eadem persona continetur necesse est; præcessoris enim possesio non facit ad rem. Debet esse pacifica, quin sciœt ulla judicia interrupcio per causæ contestationem intercesserit; nisi forte Contendens majore vi impeditus fuerit, quominus ageret.

C A S U S I.

Pecunia summa ante inchoatam possessionem exacta.

1. Capitulo nihil a novis Canonis exigere debet, antequam eis possessione donece.
2. Exactiones reprobantr in Jure tamquam Simoniacas.
3. Nihil exigendum, nisi ut in pia opera confatur.
4. Quicquid in Capitulo & Canonorum commodium cedit, prebibum est.

Q U A E S I T U M .

Rogant Doctores, ut super insequentia facti specie suam scripto sententiam aperiant, siue decisionis rationes addant.

Mos obtinet in Ecclesia Collegiata N. . . . ut post Statutorum lessionem, que in Capitulis Generalibus quotannis peraguntur. Canonici a Prelate interrogati respondent, sibi dicta Statuta probari. Unum tamen inter ea exilit, quod nonnullis molestiam afferit, & est ejusmodi: *Quilibet Canonicus, antequam recipiat, in promptu priori Mensis Capituli virginis Iesu auro ad sollem deponat, in quibus comprehenduntur iuris affecta, ut fabrica peripis quatuor libras Parisienses pro suppeditandis illius oritur, Damages in quadragesta solidis Parisiis, Capellanus Regis per obturum viginti & unum, reliquum officiario Saneatis distributus pro consummatione pani: Capitularis.*

Queritur, liceat Canonicus in hac facti specie Capituli sui Statuta generatim probare; an vero in foro conscientie illud ipsum, quod modo recitatum est, excipere tenetur? Ad ostendendum porro hac exceptione opus est, afferatur:

I. Tridentina Synodus Sess. 24. cap. 14.

II. Pil. V. Balla, quæ incipit: *Durum nimis, in 7. cap. 5.*

III. Poltremum Provinciale. Concilium Remense ann. 1583 celebratum, & a Gregorio XIII. titulo de Simonia confirmatum.

IV. Lateranense Concilium sub Innocentio II. 11. 39. c. 2. Caput: *Ad audiendum extra de coepitio.*

V. Refubus in præfacti beneficii cap. ult. de regia ad Prelatus nominatione. Suarez de Religione, cap. 4. de Simonia cap. 48. Bonacina de excommunicationibus in particulari extra Bullam Causa contenti, disp. 2. quæst. 3. part. 26. Azorius instit. moralis part. 3. lib. 12. cap. 11. quæst. 6. Fanagrus in caput: *Tuus nos, de Simonia, &c. Animadvertere dignum est.*

VI. Eam summam, quam Capitulum exigit, ut novo Canonico possessorum conferat, *sæpius beneficii, non Beneficii,* quia si eam pecuniam super Capituli mensa non deposituerit, ipse non cooptatur, & quia ejus pecunia non eadem ratio est, ac detinentis ejus redditus, qui primo anno precipit, ut in Capitulis nonnullis afferat. In presenti quippe facti specie si Canonicus recente cooptatus possidre, quam est cooptatus, & vivis excesserit, ea viginti fece aurea, que tribuit, perierunt ejus familia, que funeris etiam impensis obnoxia erit; præterea si Canonicus, ut litigiosum Canonicum sibi confermet, possessorum plures inerit, plures quoque eamdem summam solvere necesse habet.

VII. Illud confundat, firmamque est, Capitulum, quævis exemplum, nil statuere potuisse contra Sanctionem Conciliorum Generalis, & Provincialis, querum utrumque probavit Pontificis, cum Capitulum immediate subjectum est.

Ad extremum, ut res in meliori lumine collocetur, additur & illud, summa exactam tribui pro consummatione panis Capitularis, eamque proinde unice vergere in bonum Canonorum, quibus aliquoq satis preventum est.

Econtra ut Canonicus, dum sibi Capituli sui statuta probari respondeat, ab ejusmodi exceptione excludatur, afferatur:

I. Praesumendum non esse, Statutum, quod veteri, ac maxime communis confuetudine in Capitulis nititur, Ecclesiæ regularis adverfatur.

II. Capitulum, de quo agitur, non exigere convivia, quæ quidem, dum Canonicus admittitur, alii fiunt; atque ita de medio tolluntur excessus gola; atque articulus, de quo controvertitur, eo tantum referunt, ut Capitularis panis continetur; quod sane longe aliud est.

III. Conciliorum Tridentini, Rhemensis, aliasque super hoc re Caunes nonnulli disciplina Leges esse, in Provincia,

perinde atque in pluribus aliis locis nunquam receptas; & Capitulo ipsa Provincia N. . . . unanimi sententia protulata esse contra Decreta Provincialia postremæ Simoni, que eamdem rationem habebat, siueque protestationis actum obtinuit.

IV. Nullam Simoniac speciem in præxi, de qua agitur, occurtere, quoniam Capitulum Præbendarum Collatione non gaudi, neque vero turpe lucrum exilere, cum Leges id prohibentes executionem fortiter non sint.

V. Ejusmodi confuetudinem, cognitionem, & reformatiōnem a Tridentina Synoda Episcopis demandari; jam vero Diocesanis Episcopis, quem confuetudo hac omnino non lateat, in ea nihil invenire, quod impetrabat, eamque ipsa probare creditur.

VI. Hanc viginti fece aurea tribundi confuetudinem tamquam Beneficii onus spectandam esse, ac Faganum quidem ita sentire in caput: *Præterea, rit. ne Prelati vices sus.*

Deinde coram omnibus Confratribus congregatis non posse absque vituperanda singularitatis affectatione in Statuto approbatione hanc potissimum articulatum excripi.

R E S P O N S I O .

Concilium Conscientie subscriptum, quod propositum libellum supplicem vidit, exigitur, Canonicum non posse tutu conscientia statutum, de quo quicunque approbare, quia Canonicus, & Ecclesiæ menti repugnat; primo quidem in eo, quod mandat, ut a novo Canonicco initio statim, atque ante cooptationem viginti fece aurea solvantur, quam quidem constat conditionem esse, sine qua minime cooptaretur; hæc autem Simoniac conditio est. Deinde in eo, quod infinitum mandat, ut a eorum seculorum exigua parte in nonnullis particulari usus collata, in Canonorum commodium vergat, quod Canonicus vetum est.

Quod attinet ad Articulum primum, que novus Canonicus, antequam admittatur, jubet viginti fece aurea solvantur; id eam tamquam Simoniacum reprobat Generalis Lateranensis Tertia Synodus sub Alessandro III. Cap. Cam in Ecclesia N. . . . ne igitur pro personis Ecclesiasticis deducendis in pietate institutis aliquid exigatur, disperbius probaberemus. Si quis autem contra hoc venire presumperit, punitus cum Giesi se noviter habebit.

Glossa cum hunc locum v. confuetudine nihil omnino exigatur ante Canonicis receptionem etiam si id inverterat constiuetur interrete: *Videatur, quod talis consuendo non sit reprehendens, ut pro receptione Canonica, vel introductione personæ in Ecclesia aliquip respiciatur, dum canes non detur ex pietate, aut ex vigore, sed sponte, & ex p. facto offeratur.* Citat deinde Canonem sententiam hanc confirmantes.

D. Thomas a. 2. quæst. 100. art. 3. negat Ecclesiæ Ministerios, qui Fidelibus spiritualia distribuant, ab illis, antequam eadem distribuant, exigere id posse, quod eos ad proprium stipendum accipere legitima, & ab Ecclesiæ approbata confuetudo permittit: *Hoc enim, inquit S. Doctor; habebet quendam conditionem speciem: gratias enim spiritualibus prius exhibitis, licet possum consueta ex fames obstatim;* & quicunque alii presentes exigit. Dum porro ait Divus Thomas quodammodo fore, ut ita Sacraenta vendantur, facile intellectu est, hac in re Simoniam, salem presumptum exigitur; atque in Statuto, de quo fermo est, Capitulum pecuniam exigit, antequam possessorum nova Canonico tribuit; videatur ergo idem Capitulum in eum venditionis casum incidere, de quo loquitur D. Thomas.

Tridentina Synodus Sess. 24. cap. 14. de Reform. tamquam Simoniac puniri jubet eos, qui pro Canonicis, vel alio Beneficii possesso donando quicquam accepissent, nisi in pios usus convertant, & veteres in hanc rem Canones, & Constitutiones instaurant: *Ponit contra Simoniac editis Juris Canonibus, & variis summorum Penitentium Constitutionibus, quæ omnes innovat, teneri decernit.* Porro in Statuto hoc exacta pecunia maxima ex parte non confertur in pios usus.

Garcias p. 8. c. 1. n. 83. & p. 1. n. 50. cap. 2. Similiter, inquit, a noviter recepto, seu in admittance ad possessorum Canonicis, seu Præbenda, aut Beneficii non potest exigit, nec soli aliqui, etiam modicum, convertendum in commode, & utilitate Canonicorum, & Beneficiorum, & personarum Ecclesiæ sed etiam Simoniacum, non obstante aliquo statuto, vel etiam immemorials. Affert autem complures Cardinalium Congregatiois Declarations, ut siam sententiam confirmet.

Borbolla in lib. 5. Decretalium cap. Jacobus de Simonia, de eo

